

Hoogheemraadschap Delfland
College van dijkgraaf en hoogheemraden
Postbus 3061
2601 DB DELFT

Kenmerk: LC/KdG 08.220

Bleiswijk, 8 augustus 2008

Betreft: Zienswijze ontwerp kostentoedelingsverordening watersysteembeheer

Geachte College,

Hierbij wil LTO Noord Glaskracht, mede namens LTO Glaskracht Westland, reageren op de 'Ontwerp kostentoedelingsverordening watersysteembeheer', welke tot en met 27 augustus ter inzage ligt. Deze reactie vormt een aanvulling op de reactie van LTO Noord en gaat in het bijzonder in op de belangen van de in het gebied gevestigde glastuinbouwbedrijven.

Tariefdifferentiatie glastuinbouw

De reden voor het afwijzen van de mogelijkheid tariefdifferentiatie toe te passen voor onroerende zaken in hoofdzaak bestaande uit glasopstanden is volgens de ontwerpverordening het feit dat van glasopstanden al een bijdrage wordt gevraagd in de vorm van in te brengen grond om niet, bij vergraven tot waterberging. Dit argument is echter niet valide. Alleen in het kader van Waterplan Westland wordt op dit moment deze concrete discussie gevoerd. Deze discussie is echter nog niet beslecht.

Op 23 september zal de gemeenteraad van Westland zich buigen over het Ontwerpwaterplan en het voorstel omtrent het om niet inbrengen van grond voor waterberging voor de glastuinbouw via het ruimtelijke ordeningsinstrumentarium van de gemeente af te dwingen. Op 4 september ligt het Ontwerpwaterplan Westland met voornoemd beslispoint voor aan de Verenigde Vergadering.

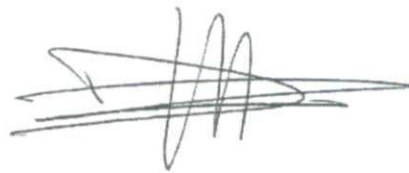
LTO Noord Glaskracht heeft ernstige bezwaren tegen dit voorstel en ziet tal van praktische haken en ogen. In haar zienswijze op het Ontwerpwaterplan Westland is dit uitgebreid naar voren gebracht. Deze zienswijze en de bijbehorende aanbiedingsbrief aan de gemeenteraad Westland zijn als bijlage bijgevoegd.

LTO Noord Glaskracht is dan ook zeer verbaasd dat, lopende deze discussie, in de nu voorliggende ontwerpverordening vooruitgelopen wordt op de uitkomst en is dan ook van mening dat nog niet besloten kan worden over (dit aspect van) de kostentoedeling.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'N. van Ruiten', written over a large, loopy flourish.

N. van Ruiten
Voorzitter
Ondernemersorganisatie Glastuinbouw
LTO Noord Glaskracht

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'D. Hylkema', written over a series of horizontal lines.

D. Hylkema
Algemeen secretaris
Ondernemersorganisatie Glastuinbouw
LTO Noord Glaskracht

Contactpersoon: Mw. Ing. L.W.M. Claessen, tel. 010 5296757, email. lclaessen@ltonoordglaskracht.nl

Bijlagen:

1. Aanbiedingsbrief LTO Noord Glaskracht inzake zienswijze Westlands bedrijfsleven op Waterplan Westland
2. Zienswijze Westlands bedrijfsleven op Waterplan Westland

Aan de leden van de gemeenteraad van Westland
P/a Griffie Westland
Postbus 150
2670 AD NAALDWIJK

Kenmerk: HG/KdG 08.192

Bleiswijk, 27 juni 2008

Betreft: Zienswijze Waterplan Westland

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u de zienswijze van het Westlandse bedrijfsleven op het Waterplan Westland. VNO-NCW Westland Delfland, Kamer van Koophandel Den Haag en LTO Noord Glaskracht hebben elk een zienswijze van gelijke strekking ingediend. Samengevat luidt de zienswijze als volgt:

- De gemeente wil zich inspannen om bij bouwplannen waarbij geen sprake is van functieverandering, de aanvrager te verplichten grond "om niet" beschikbaar te stellen en de beschikbare instrumenten daarvoor in te zetten. Op grond van een groot aantal motieven wijzen wij het "om niet" beschikbaar stellen van grond door bedrijven af. Wij doen voorstellen om op een andere, collectieve wijze de financiering te waarborgen.
- Wij zijn van mening dat de voorgestelde invulling van het waterplan leidt tot veel te veel ruimtebeslag. Door ons aangedragen ideeën voor meer flexibiliteit, het combineren van functies, temporisering, maatwerk en innovatieve oplossingen zijn in het nu voorliggende plan niet of nauwelijks overgenomen.
- Wij verwachten dat de kosten voor het graven en inrichten van extra waterbergingen substantieel lager zijn dan berekend.
- De watertoets gaat volgens de Handreiking Watertoets worden uitgevoerd op planniveau, waarbij slechts rekening wordt gehouden met de al aanwezige waterberging in het betreffende plangebied en niet in het hele peilgebied of poldergebied. Dit leidt tot rechtsongelijkheid en wordt door ons afgewezen.
- De Kaderrichtlijn Water is uitsluitend van toepassing op de boezem en heeft met name betrekking op het inrichten van natuurvriendelijke oevers en paaiplaatsen voor vissen. In het Waterplan wordt echter niet uitgesloten dat ook in de polders maatregelen worden genomen in het kader van de KRW. Wij wijzen deze mogelijkheid af en dringen er bij u op aan zich ook in de boezem te beperken tot de minimumvariant op plaatsen waar dit niet ten koste gaat van de economische functies van het gebied.
- Voor wat betreft de aanleg van paaiplaatsen stellen wij voor eerst een proefproject op te zetten alvorens zoeklocaties voor paaiplaatsen te benoemen.

- Het bedrijfsleven wijst een eenzijdig sectorbeleid ten aanzien van kwel en inzijging door de gemeente af: in heel Nederland dient in dit kader een uniform beleid gevoerd te worden.
- Bij herstructurering van glastuinbouwgebieden dient de glastuinbouw leidend te blijven, waarbij uiteraard gezorgd wordt voor een functioneel watersysteem.
- Innovatieve mogelijkheden voor waterberging dienen veel meer ruimte te krijgen in de nota. Waterstaatkundige werken als peilverlaging en gestapelde waterberging moeten niet onder de noemer 'innovatief' worden geschaard, maar wel maximaal worden benut.
- Wij achten het reëel om de uitvoeringstermijn van het Waterplan te stellen op 25 tot 30 jaar.
- De definitie van cultuurhistorisch water dient te worden ingeperkt.
- De realisering van recreatief water dient tot een minimum te worden beperkt, daar waar dit leidt tot extra ruimtebeslag.
- Wij stellen voor om per polder / peilgebied de kwantitatieve en / of kwalitatieve opgaven te formuleren, zonder deze op kaart in te tekenen. Het intekenen op kaart gaat ten koste van de flexibiliteit, leidt tot planologische schaduwwerking en leidt tot planschade.
- In een aantal polders worden omvangrijke gebieden ingekleurd als inundatiegebieden ter bevordering van waterkwaliteit en visstand. Wij wijzen deze benadering af.
- Aan het slot van onze reactie geven wij per polder onze aanvullende reactie op de waterstructuurvisie.

Voor onze volledige reactie op het Waterplan verwijzen wij naar de bijlage. Graag zijn wij bereid om het onderwerp met u te bespreken.

Hoogachtend,
LTO Glaskracht Westland,

VNO-NCW Westland Delfland

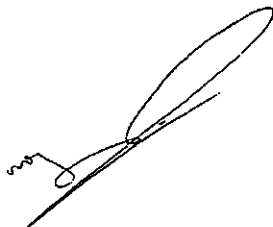

J.L.A. van der Knaap
Voorzitter

N. van Dijk - Koffeman
Voorzitter

Kamer van Koophandel Den Haag

M.J. Varekamp
Voorzitter

Bijlage: Zienswijze bedrijfsleven op Waterplan Westland

College van B en W van Westland
T.a.v. afdeling RBM-RO beleid
Postbus 150
2670 AD NAALDWIJK

Kenmerk: HG/KdG 08.187

Bleiswijk, 24 juni 2008

Betreft: zienswijze Waterplan Westland

Geacht College,

Hierbij wil Ondernemersorganisatie Glastuinbouw LTO Noord Glaskracht (kortweg: LTO Glaskracht), mede namens de afdeling LTO Glaskracht Westland, door middel van een zienswijze reageren op het beleidsdeel van het Waterplan Westland en de Waterstructuurvisie Westland.

Algemeen

Verwacht wordt dat de invulling van de wateropgave resulteert in een ruimtebeslag van om en nabij 160 hectare. Voor de beeldvorming komt dit concreet ongeveer overeen met twee keer de oppervlakte van het Staelduinsebos. Aangezien de wateropgave vooral ter plekke moet worden opgelost en in het Westland reeds nagenoeg alle beschikbare ruimte intensief wordt benut, betekent dit hoe dan ook een substantieel verlies van glastuinbouwareaal. Door realisatie van de opgave vooral te koppelen aan herstructurering kan weliswaar gezocht worden naar een praktische invulling zodat ruimte beschikbaar blijft voor kassen, in veel gevallen gaat het toch om verlies van areaal. Ook zogenaamde overhoeken zijn van wezenlijk belang voor de glastuinbouw omdat naast ruimte voor kassen ook ruimte gevonden moet worden voor waterbassins, silo's, erf, parkeerplaatsen, loodsen, schuren etc. Het is dus niet zo dat deze zogenaamde overhoeken zonder meer beschikbaar zijn voor het realiseren van waterberging. Al met al zal realisatie van het waterplan ten koste gaan van bestaand glastuinbouwareaal.

Natuurlijk heeft ook het bedrijfsleven baat bij realisatie van de wateropgave. Vooral zorgen voor 'droge voeten' is immers voor alle burgers en bedrijven van groot belang. Bij realisatie van extra verharding door nieuw glas en bedrijfsgebouwen wordt door het bedrijfsleven dan ook de nieuwe waterbergingsnorm gehanteerd. De kosten hiervoor draagt het bedrijfsleven zelf, net zoals bij andere gebiedstransformaties gebruikelijk is. Door gemeente en Hoogheemraadschap wordt echter daarenboven ook nog eens verlangd dat het bedrijfsleven de extra ruimte die toepassing van de nieuwe norm in bestaande glastuinbouwgebieden en op bestaande bedrijventerreinen gaat kosten, zelf financiert. Dit gaan LTO Glaskracht, VNO-NCW Westland-Delfland en Kamer van Koophandel Den Haag te ver.

Daarenboven zijn wij van mening dat de voorgestelde invulling van het waterplan leidt tot veel te veel ruimtebeslag. Door ons aangedragen ideeën voor meer flexibiliteit, temporisering, maatwerk en innovatieve oplossingen zijn in het nu voorliggende plan niet of

nauwelijks overgenomen. LTO Glaskracht, VNO NCW Westland Delfland en Kamer van Koophandel Den Haag betreuen dit.

Beleidsdeel Waterplan gemeente Westland

Verdeling van kosten.

Op pagina 49 wordt gesteld dat de gemeente zich inspant om, bij bouwplannen waarbij geen sprake is van functieverandering, de aanvrager te verplichten grond "om niet" beschikbaar te stellen en de beschikbare instrumenten daarvoor in te zetten.

LTO Glaskracht, VNO-NCW Westland Delfland en Kamer van Koophandel zijn het eens met het realiseren van voldoende waterbergend vermogen in de polders, maar wijzen het "om niet" beschikbaar stellen van grond door bedrijven stellig af. Hiervoor hebben wij de volgende argumenten:

- Er is geen sprake van extra verharding van het grondoppervlak. De extra benodigde waterbergingsopgave komt voort uit nieuw nationaal vastgesteld beleid.
- De realisatie van extra waterberging in gebieden waarvan de bestemming niet wijzigt, is tot nu toe binnen HH Delfland en daarbuiten een collectieve aangelegenheid geweest.
- Het Nationaal bestuursakkoord water, waarin de nieuwe waterbergingsnormen zijn geformuleerd, geeft in artikel 10 aan dat het waterschap financieel verantwoordelijk is.
- De verschillen in beschikbaar te stellen arealen voor waterberging kunnen groot zijn omdat dit afhankelijk is van de maximale peilstijging in een gebied.
- Juridisch heeft het waterschap nu alleen de mogelijkheid om de wateropgave af te dwingen bij ondernemers en burgers die een bouwvergunning aanvragen, die in strijd is met het bestemmingsplan (artikel 19 procedures). Dit leidt tot rechtsongelijkheid tussen bedrijven onderling. Ook zal dit leiden tot terughoudendheid van het bedrijfsleven met investeringsinitiatieven.
- Dat alleen bedrijven gronden gratis beschikbaar moeten stellen in buitengebieden, waar ook veel burgers wonen die er baat bij hebben, is niet reëel en is eveneens een bewijs van rechtsongelijkheid.
- Voor het realiseren van de wateropgave in de kernen worden openbare ruimtes benut. Dit betreft daarmee een collectieve oplossing. Waarom dan geen collectieve oplossing voor glastuinbouwgebieden en bedrijventerreinen?
- Bedrijven in het boezemland krijgen geen wateropgave opgelegd, omdat de wateropgave in de boezem al op orde is. Ook dit leidt tot rechtsongelijkheid.
- Ondernemers in de polders hebben in de collectiviteit bijgedragen aan het realiseren van wateropgaven in de boezem. Het is niet reëel de rekening voor het realiseren van de wateropgave in de polders nu eenzijdig bij de ondernemers in de betreffende gebieden neer te leggen.
- Vanwege de relatief korte investeringscyclus in de glastuinbouw is niet uitgesloten dat de waterbergingsopgave voor woongebieden in de polders wordt afgewenteld op de in dezelfde polders gelegen glastuinbouwbedrijven.
- In de waterstructuurvisie wordt beoogd om de extra waterberging te combineren met groen, ecologie, landschappelijke kwaliteit en recreatie. Het is niet reëel om het beschikbaar stellen van de ruimte voor deze maatschappelijke functies voor rekening van de in het gebied gevestigde bedrijven te laten plaats vinden.
- Het bedrijfsleven ziet goede mogelijkheden voor collectieve financiering.

Studie naar verdeling van de kosten.

Gemeente Westland, het Hoogheemraadschap, VNO-NCW Westland-Delfland, Kamer van Koophandel en LTO Glaskracht hebben eind 2007 een onderzoek gestart naar de mogelijkheden van collectieve kostenverdeling. Dit onderzoek heeft geleid tot een rapportage, waaruit blijkt dat er mogelijkheden zijn voor het collectief dragen van de kosten, maar dat op basis van de uitgangspunten, de kosten niet volledig collectief verdeeld kunnen worden. Het Westlandse bedrijfsleven heeft naar aanleiding van dit onderzoek gevraagd nog eens goed naar de cijfers in de rapportage te kijken. Zo kwam uit het onderzoek naar voren dat het verdelen van de kosten via de watersysteemheffing, zou leiden tot een verhoging van het tarief met 72%, gedurende 15 jaar. Een verhoging van 72% houdt een bedrag in van € 29 mln. per jaar. In 15 jaar komt dat overeen met een bedrag van € 435 mln., terwijl de kosten van het realiseren van de wateropgave zijn berekend op ca. € 215 mln. Tussen beide bedragen zit een factor 2 verschil. Wij vinden het van groot belang dat hier helderheid over komt omdat dit sterk bepalend is voor de mogelijkheden van collectieve financiering. Tevens wordt voor het graven en inrichten van de extra waterberging uitgegaan van een benodigd bedrag van € 112 mln., zijnde een bedrag van ca. € 70,- per m². Wij plaatsen grote vraagtekens bij dit hoge bedrag. Tot op heden heeft het bedrijfsleven op voornoemde kanttekeningen bij het onderzoek nog geen antwoord ontvangen.

Dat de wateropgave moet worden gerealiseerd is geen punt van discussie. Burgers en bedrijven in de kernen en in het buitengebied hebben daar allen belang bij. Voor het buitengebied, kan de herstructurering van de glastuinbouw benut worden om de wateropgave te realiseren. Bij bedrijfsleven, gemeente en hoogheemraadschap is bekend dat herstructurering een zaak van lange adem is. Alle partijen in een gebied moeten daar immers op vrijwillige basis aan meewerken. In het onderzoek is er van uitgegaan dat de herstructurering van het Westland en daarmee van de wateropgave een periode van 15 jaar in beslag zal nemen. LTO Glaskracht verwacht dat dit minimaal 25 jaar zal zijn. Mede ook vanwege afschrijvingstermijnen en gehanteerde investeringscycli. Wanneer de kosten (€ 215 mln.) over 25 jaar kunnen worden verdeeld, betekent dit meer mogelijkheden voor het collectief dragen van de kosten. Ook een verdubbeling van de watersysteemheffing voor glastuinbouwbedrijven, ten opzichte van het basistarief, kan daaraan bijdragen. Het Westlandse bedrijfsleven heeft aangeboden voornoemde mogelijkheden van collectieve financiering gezamenlijk met gemeente en hoogheemraadschap nader uit te werken. Dit aanbod is vooralsnog afgewezen.

LTO Glaskracht, VNO-NCW Westland Delfland en Kamer van Koophandel Den Haag zijn van mening dat voornoemde opmerkingen en suggesties naar aanleiding van de verrichte studie alsnog serieuze aandacht moeten krijgen en bij de besluitvorming moeten worden betrokken.

Watertoets.

De benodigde extra waterberging wordt berekend aan de hand van de door het Hoogheemraadschap vastgestelde watertoets (pagina 57). De watertoets gaat volgens de Handreiking Watertoets worden uitgevoerd op planniveau. Volgens deze berekeningswijze wordt slechts rekening gehouden met de al aanwezige waterberging in het betreffende plangebied en niet in het hele peilgebied of poldergebied, waar het plangebied onderdeel van is. Dit kan ertoe leiden dat planontwikkelaars / bedrijven meer waterberging moeten realiseren dan gerelateerd aan de reeds aanwezige waterberging in het peilgebied nodig is. Deze uitvoering van de watertoets wijst het bedrijfsleven af. De werkwijze leidt ons inziens ook tot rechtsongelijkheid. Op pagina 63 is gesteld dat de Handreiking Watertoets steeds wordt aangepast aan actuele ontwikkelingen en wensen.

LTO Glaskracht, VNO-NCW Westland Delfland en Kamer van Koophandel zijn dan ook van mening dat aanpassing van de Handreiking Watertoets, waarbij volledig rekening gehouden wordt met de aanwezige waterberging in het poldergebied, een van de voorwaarden is alvorens het waterplan wordt vastgesteld.

Kaderrichtlijn Water.

In het Waterplan zijn zaken opgenomen die betrekking hebben op de Kaderrichtlijn Water (KRW). De KRW is uitsluitend van toepassing op de boezem. In het waterplan wordt echter niet uitgesloten dat ook in de polders maatregelen worden genomen in het kader van de KRW. LTO Glaskracht wijst dit af omdat dit een onnodig ruimtelijk beslag legt op de polders. Vanwege de schaarse ruimte in Westland en het steeds meer onder druk staan van het glastuinbouwareaal pleit LTO Glaskracht voor een minimumvariant voor het realiseren van de doelen van de KRW en wel op die locaties waar de ruimte voor natuurvriendelijke oevers en paaiplaatsen voor vissen reeds aanwezig is.

In het beleidsdeel van het Waterplan is aangegeven dat 13 hectare natuurvriendelijke oevers kunnen worden gerealiseerd (pagina 35). In de Waterstructuurvisie wordt gesproken over het realiseren van 5 ha. natuurvriendelijke oevers. LTO Glaskracht pleit ervoor om met de 5 ha. te volstaan op die locaties waar nu al ruimte beschikbaar is en het waterplan daar ook op aan te passen.

In het Waterplan wordt gesproken over het realiseren van 19 ha. natte paaiplaatsen voor vissen. Op pagina 5 van het beleidsdeel van het Waterplan wordt gesteld dat er ten aanzien van de paaiplaatsen eerst een proefproject wordt uitgevoerd en geëvalueerd. Hier blijkt echter niets van in de Waterstructuurvisie, waar ruime zoeklocaties voor paaiplaatsen zijn benoemd. Het bedrijfsleven gaat ervan uit dat eerst een proefproject wordt uitgevoerd en pas daarna, afhankelijk van de uitkomst van het proefproject, andere locaties worden aangewezen. Dat betekent dat de huidige zoeklocaties voor paaiplaatsen van de kaart gehaald moeten worden.

Kwel en inzijging.

Op pagina 11 van het Waterplan worden in de tabel maatregelen voorgesteld ter beperking van kwel en inzijging. Gesteld wordt dat er in het kader van Glami al de nodige voorzieningen worden getroffen om de emissies te beperken en terug te brengen tot nul. Gesteld wordt dat de in de tabel genoemde maatregelen kunnen worden uitgevoerd als het beleid van Glami onvoldoende effect sorteert. LTO Glaskracht wijst een eenzijdig sectorbeleid ten aanzien van kwel en inzijging door de gemeente Westland af. Dergelijk beleid zal binnen Glami moeten worden afgesproken en in heel Nederland identiek moeten zijn.

Herstructurering glastuinbouw.

Gesteld wordt dat bij herstructurering van glastuinbouwgebieden het optimaliseren van het watersysteem een integraal onderdeel wordt van de planvorming. Om de groenblauwe structuur robuust te maken moet versnipperde realisatie van de wateropgave worden voorkomen en moet de restruimte bij voorkeur aan de buitenkant van het gebied liggen, zodat vooral de randen groen kunnen worden ingericht en/of als waterberging kunnen fungeren. LTO Glaskracht is het ermee eens dat water onderdeel is bij herstructurering, maar wil erop wijzen dat bij de voorgestelde uitvoering van herstructureringsprocessen de schaalvergroting van glastuinbouwbedrijven in veel situaties niet meer leidend kan zijn. LTO Glaskracht hecht eraan dat de glastuinbouw bij herstructurering leidend blijft, waarbij uiteraard gezorgd wordt voor een functioneel watersysteem. Dat de invulling van de wateropgave er niet toe mag leiden dat de economische bedrijvigheid verdwijnt, zoals gesteld op pagina 42, is voor het bedrijfsleven absoluut onvoldoende: de glastuinbouw zal zich in de duurzame glastuinbouwgebieden optimaal moeten kunnen ontwikkelen.

Innovatieve waterberging.

In het beleidsdeel van het waterplan en in de structuurvisie wordt vooral ingezet op realisatie van de wateropgave door realisatie van open waterberging. Invulling in de vorm van open water, past niet in de bestemming glastuinbouw en zal derhalve vaak moeten leiden tot aanpassing van de bestemming. Gebruik van de grond conform de bestemming glastuinbouw is dan immers niet meer mogelijk, mede omdat het water zelf niet rechtstreeks verband houdt of ten dienste staat van de glastuinbouw. Bij innovatieve vormen van waterberging ligt dit anders. Hierdoor zou het grote ruimtebeslag voor het invullen van de wateropgave kunnen worden beperkt. In tegenstelling tot open waterberging bieden innovatieve oplossingen meer mogelijkheden om de bestemming glastuinbouw te handhaven, hetgeen ook weer mogelijkheden biedt bij toekomstige herstructurering. Op pagina 23 van het Waterplan is aangegeven dat rekening gehouden mag worden met de afspraak dat maximaal 50% van de waterbergingsopgave op innovatieve wijze mag worden gerealiseerd. LTO Glaskracht is van mening dat innovatieve vormen van waterberging meer moeten worden gestimuleerd en gefaciliteerd en pleit dan ook voor een hoger percentage dan 50%. LTO Glaskracht acht dit alleszins reëel aangezien innovatieve vormen van waterberging horen bij een innovatieve sector als de glastuinbouw. Vanwege het besparen op kosten voor het graven en inrichten van open waterberging en van grondverwerving is het bedrijfsleven van mening dat door het Hoogheemraadschap van Delfland financiële bijdragen beschikbaar moeten worden gesteld voor innovatieve vormen van waterberging. Opmerkelijk is dat in de Waterstructuurvisie hoofdzakelijk wordt gerept over innovatieve vormen van waterberging bij sportterreinen en in mindere mate op bedrijventerreinen en nagenoeg niet voor glastuinbouwgebieden. Dit moet anders. Het Hoogheemraadschap van Delfland zou waterstaatkundige werken als peilverlaging in opmalingspolders en wellicht ook gestapelde waterberging onder de noemer innovatieve waterberging willen scharen. Hoewel dit niet blijkt uit het beleidsdeel van het Waterplan wil LTO Glaskracht benadrukken deze benadering af te wijzen. Welliswaar moet maximaal worden ingezet op dergelijke mogelijkheden om de noodzakelijke waterbergingsopgave te realiseren op een wijze waarbij zo weinig mogelijk ruimte nodig is en veel kosten kunnen worden bespaard. Echter waterstaatkundige werken zoals peilverlaging en gestapelde waterberging hebben geen innovatieve kenmerken en hebben zich allang bewezen in de praktijk en horen daarmee buiten de 50% innovatieve waterberging te worden gerekend.

Voorkeursoplossingen.

Op pagina 45 van het beleidsdeel van het Waterplan is aangegeven dat in de waterstructuurvisie de voorgestelde oplossingen voor realisatie van de waterbergingsopgave voorkeursoplossingen betreft. Aanpassing of wijziging van deze voorkeursoplossingen zijn volgens het waterplan mogelijk onder andere op basis van:

- nieuwe particuliere initiatieven;
- verkenning van mogelijkheden voor een meer natuurlijk verloop van waterpeilen in opmalingspolders;
- uitkomsten van technische studies, zoals gestapelde berging;
- toepassing van innovatieve oplossingen.

LTO Glaskracht pleit voor een meer offensieve benadering van deze opsomming van mogelijkheden, met name gericht op het sparen van de schaarse ruimte, temeer omdat er op het terrein van de genoemde alternatieven al veel bekend is.

LTO Glaskracht wil de volgende oplossingsrichtingen toevoegen:

- het verhogen van (de randen van) de laagste kavels van een peilgebied, waardoor de maximale peilstijging kan worden vergroot.
- onderbemaling van waterbergingen.
- het meenemen van een deel van de capaciteit van gietwaterbassins op glastuinbouwbedrijven, waarvan de ervaring leert dat deze altijd beschikbaar is. Sommige andere waterschappen staan deze mogelijkheid ook toe.

Realisatietermijn.

Op pagina 27 van het beleidsdeel van het waterplan is aangegeven dat een van de resultaten in 2015 is dat in elke polder er voldoende ruimte vrijgemaakt moet zijn voor het realiseren van de waterbergingsopgave van 525.000 m3. LTO Glaskracht wil aangeven dat ten aanzien van glastuinbouwgebieden het vrijmaken van alle benodigde grond voor de waterbergingsopgave niet in 7 jaar gerealiseerd kan worden ingeval dit moet meeloften met herstructureringsprocessen. Om een beeld te geven: de meeste herstructureringen van flinke omvang duren langer dan 1 jaar. Hiervan vinden er ca. 15 tot 20 per jaar plaats. Wij schatten in dat voor het realiseren van de waterbergingsopgave door aan te sluiten bij het herstructureringsproces ca. 25 tot 30 jaar nodig zal zijn. Overigens verwachten wij dat dit voor bedrijventerreinen en stedelijke gebieden niet anders zal zijn.

Cultuurhistorisch water.

Op pagina 38 van het waterplan is cultuurhistorisch water gedefinieerd als alle aspecten in en rond het water die iets laten zien van het historische Westland. Als voorbeeld wordt vervolgens genoemd het water uit de tijd waarin het transport van tuinbouwproducten richting veiling over water plaats vond. LTO Glaskracht vindt deze definiëring veel te breed. Immers over nagenoeg alle watergangen in Westland heeft in het verleden transport van producten naar de veiling plaats gevonden.

Wij roepen u op om terughoudend te zijn met het benoemen van cultuurhistorisch water temeer omdat dit de ontwikkeling naar een duurzame glastuinbouw door middel van herstructurering ernstig kan belemmeren.

Recreatief water.

Op pagina 40 is aangegeven dat gezocht wordt naar kansen die aanpassingen in het watersysteem bieden voor verbetering van de recreatieve structuur. Ten aanzien van glastuinbouwgebieden is LTO Glaskracht het eens met een dergelijke benadering voor zover dat zich beperkt tot locaties waarbij dit niet ten koste gaat van de ontwikkeling van de glastuinbouwbedrijven aldaar.

Opgaven ten aanzien van leefbaarheid, ruimtelijke kwaliteit, recreatieve gebruikswaarde en cultuurhistorie.

Het bedrijfsleven is in z'n algemeenheid van mening dat deze zaken zich moeten beperken tot reeds vastgesteld beleid. Nieuwe ambities zullen teveel ten koste gaan van de huidige economische functies in het gebied.

Polders met hoge prioriteit.

Op pagina 48 zijn polders benoemd met een hoge prioriteit voor realisatie van de waterberging: Dijkpolder, Oranjepolder, Oud- en Nieuw Wateringveldsepolder, Vlietpolder en Waalblok. Bij een aantal van de hier genoemde polders hebben wij daarbij een beeld. Bij anderen niet. Wij verzoeken u in het plan uw prioritering te motiveren.

Waterstructuurvisie

Hard en flexibel bestemmen.

LTO Glaskracht is van mening dat in de waterstructuurvisie en in de bijbehorende kaarten teveel zaken concreet zijn vastgelegd. In de waterstructuurvisie is aangegeven (blz.2) dat met de vaststelling van het plan de bestemmingen 'vast' zijn en de 'harde bestemmingen' daarnaast richtinggevend zijn voor herstructurering van glastuinbouwgebieden. Weliswaar worden bandbreedtes en zoekgebieden aangegeven, maar de mate van concreetheid

waarop dit is gedaan zal leiden tot planologische schaduwwerking. Ook kunnen planschadeclaims niet worden uitgesloten. In het plan staat immers beschreven dat de term 'hard' bestemmen' inhoudt dat partijen, zijnde gemeente en Hoogheemraadschap Delfland, *"het erover eens zijn dat de maatregelen vanuit waterhuishoudkundig oogpunt niet op een andere locatie kunnen worden gerealiseerd en dat herstructurering van glastuinbouwgebieden - en andere voorziene ontwikkelingen in het gebied - niet worden belemmerd. Het is de bedoeling dat dit deel van de wateropgave in het bestemmingsplan wordt overgenomen."* Hiermee worden planologische schaduwwerking en planschade dus feitelijk erkend. In de beschrijving van de verschillende deelgebieden is opgenomen dat pas in het uitvoeringsprogramma van het waterplan Westland afspraken gemaakt zullen worden over de exacte locatie, de uitvoering en de kostenverdeling van de op de kaarten en in de tekst aangegeven oplossingen. Dat laat echter onverlet dat de kaarten zelf als onderdeel van het waterplan wel al status krijgen. Duidelijk is dus wel dat sprake is van planologische schaduwwerking en planschade. Hoeveel dat is, zal echter pas blijken als het uitvoeringsprogramma is opgesteld en een en ander is vertaald in bestemmingsplannen. LTO Glaskracht pleit ervoor om per polder / peilgebied de kwantitatieve en of kwalitatieve opgaven te formuleren, zonder deze op kaart in te tekenen. Alleen dan kan recht worden gedaan aan de noodzakelijke ruimtelijke dynamiek van het (glastuinbouw) bedrijfsleven. Ook kan met een dergelijke werkwijze planologische schaduwwerking en planschade in dit stadium van de planvorming zoveel mogelijk worden voorkomen.

Voorgaande brengt ons tevens op het volgende:

Op de kaarten, behorende bij de waterstructuurvisie staan veel gedetailleerde plannen, zonder dat de direct belanghebbende in de betreffende polders daar weet van hebben. Omdat deze plannen een grote impact zullen hebben op de bedrijven die daar gevestigd zijn en de burgers die daar wonen, achten wij het absoluut nodig dat gemeente Westland en hoogheemraadschap Delfland de betrokkenen per polder pro-actief informeren over de plannen en hen actief betrekken bij deze inspraakronde.

Natuurvriendelijke oevers.

In de beschrijving wordt voor alle polders aangegeven dat er in het Westlandse deel van de Westboezem 16,5 km (5 ha.) natuurvriendelijke oevers moeten worden gerealiseerd. De ambities die in de plannen voor de verschillende polders worden beschreven, hebben echter betrekking op een veelvoud daarvan. LTO Glaskracht wijst dit af. Wij vragen u de plannen hierop aan te passen en de plannen te beperken tot de genoemde 5 ha. oever.

Groenblauwe zones.

Voor verschillende polders wordt voorgesteld om de benodigde extra waterberging te realiseren door het inrichten van groenblauwe zones, waarvan slechts een deel inzetbaar is voor waterberging. LTO Glaskracht wijst deze benadering af. Er is immers meer ruimte mee gemoeid dan voor de waterberging noodzakelijk is.

Soms wordt een groenblauwe zone voorgesteld aan de achterkant van lintbebouwing, tussen de woningen en het te herstructureren glastuinbouwgebied. Bijvoorbeeld bij de Hoefweg en de Oude Campsweg in De Lier. Ons ontgaat het nut van het realiseren van groen op een locatie waar het door het publiek niet gezien wordt. Wij wijzen dit dan ook af.

Herstructurering.

In de waterstructuurvisie wordt verondersteld dat de herstructurering van de glastuinbouw leidt tot kavels van minimaal 4 ha. Wij willen benadrukken dat ook bedrijven kleiner dan 4 ha. een bijdrage zullen blijven leveren aan de greenport Westland. De bedrijfsgrootte is sterk afhankelijk van de teelt, het marktsegment, de arbeidsintensiteit en de toegevoegde waarde. Tegelijkertijd worden in de Waterstructuurvisie locaties van in veel gevallen meer dan 4 ha. bestempeld als overhoeken, waar waterberging kan worden gerealiseerd.

LTO Glaskracht vindt dit een onjuiste benadering en wijst dan ook af om dergelijke locaties op voorhand al als zoekgebieden aan te wijzen.

Inundatiegebieden.

In een aantal polders (bijvoorbeeld de Dijkpolder en de Vlietpolder) worden omvangrijke gebieden ingekleurd als inundatiegebieden ter bevordering van de waterkwaliteit en de visstand (paaiplaatsen). LTO Glaskracht is van mening dat op dergelijke locaties de glastuinbouwfunctie te gemakkelijk weggeschreven wordt. Wij wijzen deze benadering dan ook af. Tevens willen wij herhalen dat ten aanzien van de paaiplaatsen voor vissen er eerst een proefproject zou worden gestart.

Vergroening oude ontsluitingswegen.

Voor een groot aantal polders wordt in de Waterstructuurvisie beschreven dat een aantal wegen cultuurhistorische, landschappelijke en recreatieve waarde hebben. Deze wegen zouden bij herstructurering van de glastuinbouw verder moeten worden vergroend. LTO Glaskracht vindt dit geen onderwerp om te regelen in een waterplan. Water is hierbij immers geen thema.

Verlaging waterpeil in opmalingspolder.

LTO Glaskracht mist de effecten op de omvang van de waterbergingsopgave nadat in opmalingspolders het waterpeil wordt verlaagd. Wij vragen u in het waterstructuurplan hierover duidelijkheid te geven.

Afwenteling op Midden Delfland en Rotterdam.

LTO Glaskracht pleit ervoor om daar waar mogelijk, vanwege de schaarse ruimte voor glastuinbouw en vanwege het kostenaspect, maximaal in te zetten op realisatie van waterberging in open gebieden.

Opmerkingen waterstructuurvisie per polder.

Boschpolder:

Hier wordt voorgesteld de gemaalcapaciteit te verkleinen en daarvoor in de plaats extra waterberging te realiseren. LTO Glaskracht wijst een dergelijke aanpak af. Dit gaat immers onnodig ten koste van het glasareaal. Daarnaast is het verkleinen van gemaalcapaciteit op zich al geen verstandige keuze omdat daarmee de risico's van wateroverlast bewust worden vergroot.

Dijkpolder:

In het waterstructuurplan wordt vooralsnog niet gekozen voor het realiseren van een waterberging in de groenstrook van de Arkelweg (deelgebied Westhof van de Westlandse Zoom). LTO Glaskracht is van mening dat dergelijke mogelijkheden om functies te combineren maximaal moeten worden benut om efficiënt met de schaarse ruimte om te gaan en de kosten zo laag mogelijk te houden.

Dorppolder, Kralingerpolder en Oude Campspolder:

Aangegeven is dat het nog onderwerp van nader onderzoek is of de waterberging Het Kraaienest, mag worden benut voor realisatie van de waterbergingsopgave van het glastuinbouwgebied. LTO Glaskracht is van mening dat dergelijke mogelijkheden die voor het grijpen liggen en zeer kostenefficiënt zijn per definitie moeten worden benut.

Heen- en Geestvaartpolder:

Voorgesteld wordt een waterberging te realiseren in het glastuinbouwgebied nabij de begraafplaats. Deze waterberging dient voor realisatie van de wateropgave in het peilgebied waar de woonwijk Zandeveld ligt.

LTO Glaskracht is van mening dat de wateropgaven voor woongebieden in de woongebieden zelf worden gerealiseerd en niet ten koste gaan van het glastuinbouwareaal.

Oude en nieuwe Wateringveldsepolder:

In de waterstructuurvisie wordt gesproken over de realisatie van een ecologische verbinding langs de Lange Watering. Wij constateren echter dat deze verbinding ter hoogte van het bedrijventerrein Bovendijk wordt onderbroken. Wij veronderstellen dat een ecologische verbindingszone daarmee zijn functie verliest en vragen ons af of het realiseren van deze ecologische verbindingszone daarmee nog een zinvolle operatie is.

Staelduinen:

In de waterstructuurvisie worden maatregelen voorgesteld terwijl het bergingstekort voor dit gebied niet bekend is. Tevens wordt er gesproken over een bergingstekort in de boezem. Wij zijn echter in de veronderstelling dat de bergingsbehoefte in de boezem met het uitvoeren van de ABC plannen op orde is.

Veel voorgestelde maatregelen in dit plan staan in het teken van het behoud van cultuurhistorische elementen en de watervoorziening van het Staelduinsebos. De maatschappelijke doelen zijn daarmee onmiskenbaar.

Vlietpolder:

De tekst van de waterstructuurvisie is niet duidelijk over de vraag of de waterberging van de waterskibaan is meegenomen in de voorgestelde oplossingen. De tekst en de conclusie lijken in dit kader tegenstrijdig. LTO Glaskracht pleit ervoor de mogelijkheden van de waterskibaan maximaal mee te tellen in de realisatie van de waterbergingsopgave.

Westmade:

Voorgesteld wordt om in het glastuinbouwgebied rechtstreeks af te wateren op de boezem. Dit om te voorkomen dat het water uit de glastuinbouw zich mengt met het water in het toekomstige woongebied Westmade van de Westlandse Zoom, vanwege de waterkwaliteit. Wij vragen ons af of een dergelijke benadering na aansluiting van glastuinbouwbedrijven op de riolering nodig is.

Oude en nieuwe Broekpolder:

Aangegeven is dat het samenvoegen van peilgebieden grote consequenties zullen hebben voor de uiteindelijke waterbergingsopgave. Wij stellen het op prijs hier meer duidelijkheid over te krijgen.

Ten aanzien van waterberging voor het woningbouwgebied Endeldijk, is de tekst niet vertaald in de tekening. In de tekening lijkt het erop dat de wateropgave voor het woongebied wordt afgewenteld op het glastuinbouwgebied.

De waterstructuurvisie roept de veronderstelling op dat de wateropgave voor de kern Kwintseul moet worden opgelost in het zoekgebied tussen Hoenderparklaan en Lange Watering. LTO Glaskracht is van mening dat de waterbergingsopgave voor woongebieden in de woongebieden zelf moet worden opgelost.

Klaas Engelbrechtspolder:

De waterstructuurvisie geeft aan dat het wenselijk is dat de glastuinbouw in deze polder verdwijnt vanwege de vervuiling, die het veroorzaakt voor het grasland,. LTO Glaskracht wordt graag geïnformeerd over waar dit beleid is vastgesteld.

Kralingerpolder:

Voor de Burgerdijkseweg wordt voorgesteld een gebied met een landgoederenprofiel te realiseren. LTO Glaskracht wijst landgoederen in het glastuinbouwgebied stellig af. Dit kost veel ruimte en staat de ontwikkeling van de glastuinbouw meestal in de weg.

Polder Nieuwland en Noordland:

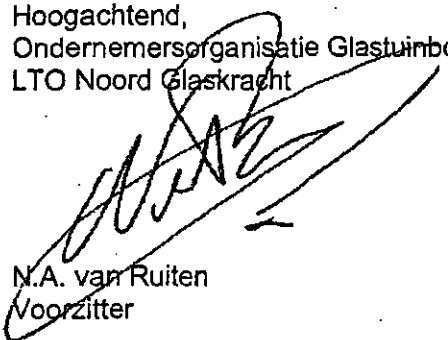
In z'n algemeenheid willen wij opmerken dat de waterstructuurvisie te optimistisch is over het beschikbaar komen van de benodigde ruimte voor waterberging in deze polder. De voorgestelde oplossingen gaan gepaard met een forse aanslag op het glastuinbouwgebied. De hiervoor in deze zienswijze aangegeven algemene opmerking ten aanzien van het bieden van mogelijkheden voor innovatieve waterberging, is voor deze polder in versterkte mate op z'n plaats. De mogelijkheden voor innovatieve waterberging dienen maximaal te worden gestimuleerd en gefaciliteerd.

Ten aanzien van de verbreding van de Oude Kreek is aangegeven dat de locatie van de verbreding vast staat. LTO Glaskracht is van mening dat uitgangspunt moet zijn dat de ontwikkeling van de glastuinbouw bepaalt waar de verbreding zal worden gerealiseerd.

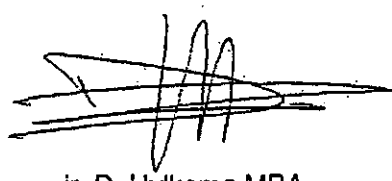
Tot slot

Wij verzoeken u onze opmerkingen te verwerken in het beleidsdeel van het Waterplan en in de Waterstructuurvisie. Uiteraard zijn wij graag bereid een nadere toelichting op onze reactie te geven.

Hoogachtend,
Ondernemersorganisatie Glastuinbouw
LTO Noord Glaskracht

N.A. van Ruiten
Voorzitter

ir. D. Hylkema MBA
Algemeen Secretaris